

صدور کالاهای فاقد استاندارد از بعد سیاسی و اقتصادی به کشور لطمه می‌زند

اشاره:

استاندارد کردن کالاها به معنای حفظ حقوق مصرف‌کنندگان، جذب مشتریان داخلی و خارجی، کاهش هزینه‌های تولید از طریق استفاده بهینه از منابع و جلوگیری از اتلاف منابع و سودآوری واحدهای تولیدی در رقابت در بازارهای داخلی و خارجی است.

با توجه به گسترش تجارت جهانی و فشرده شدن رقابت در بازارهای بین‌المللی، استاندارد کردن کالاها به معنای صدور کالاهای با کیفیت و استمرار در صادرات می‌باشد. از این رو واحدهای تولیدی صنعتی می‌بایست از طریق همکاری با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران سعی کنند محصولات خود را استاندارد نمایند تا بتوانند در بازارهای بین‌المللی، جایگاه مناسبی برای خود به دست آورند.

در زمینه اهمیت استاندارد کردن کالا، راه دریافت گواهی استاندارد برای کالاهای تولیدی و صادراتی و منافع ناشی از این اقدام، خبرنگار نشریه «بررسی‌های بازرگانی» با آقای مهندس محمدرضا ممدوحی، مدیرکل مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران به گفت‌وگو نشست و مهم‌ترین مشکلات و موانع در این زمینه را جویا شد. ماحصل این گفت‌وگو را با هم می‌خوانیم.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رساله جامع علوم انسانی

می‌کنند.

در همین حال فعالیت و تلاش واحد تولیدی نیز مطرح می‌باشد که چگونه بتواند تولیدات خود را به استانداردهای ملی نزدیک کند تا در نهایت بتواند مجوز استاندارد دریافت نماید.

■ مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران چه برنامه‌هایی برای ارائه خدمات بیشتر به تولیدکنندگان و صادرکنندگان در سال آینده دارد؟

□ فعالیت‌های آزمایشگاه‌های مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران در سال آینده گسترش می‌یابد و بالطبع نیروی انسانی آن نیز افزایش خواهد یافت که این امر بر فعالیت‌های مؤسسه در ارتسباط با تولیدکنندگان و

■ مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران در سال گذشته و ۹ ماه نخست سال جاری چه تعداد گواهی استاندارد برای صادرات کالا صادر نموده است؟

□ در سال گذشته این مؤسسه ۶۲۸۲۵ فقره گواهی‌نامه برای کالاهای صادراتی مشمول استاندارد صادر کرد. تعداد گواهی‌های استاندارد در ۹ ماه نخست سال جاری به ۷۹۴۶ فقره رسید.

ارایه مهر استاندارد برای کالاهای صادراتی به فعالیت سازمان‌های دیگر نیز بستگی دارد. این سازمان‌ها عبارتند از وزارتخانه‌های صنایع، جهاد سازندگی و نیز مجامع امور صنفی که اجازه فعالیت‌های تولیدی - صنعتی را صادر

صادرکنندگان اثر مثبت خواهد داشت.

ارتباط مؤسسه با کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی در سال آینده افزایش می‌یابد و آنها می‌توانند با همکاری نزدیک‌تر با مؤسسه، ایرادات خود را سریع‌تر برطرف کنند و در نهایت مهر استاندارد دریافت نمایند.

البته افزایش شمار کارخانه‌های دارای مهر استاندارد به دو عامل فعالیت واحد تولیدی و مسؤلیت مدیریت آن در قبال جامعه و نیز وضعیت مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران بستگی دارد. مؤسسه باید به ابزارها و نیروی انسانی متخصص مجهز شود تا خدمات لازم را به موقع ارائه

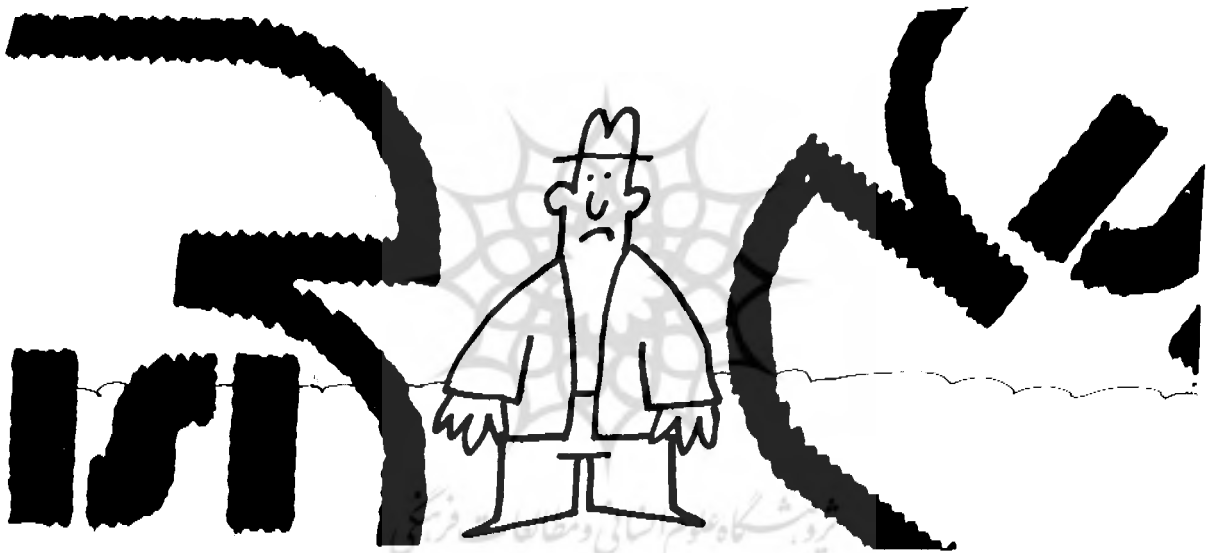
مانند پسته، زعفران، خرما و... می‌باشند.

گروه سوم، کالاهایی که واردات آنها مشمول مقررات استاندارد اجباری می‌شود که برای حمایت از تولیدات داخلی مشمول این مقررات شده‌اند، مانند نخ.

■ به‌طور کلی صادرات کالاهای غیراستاندارد چه

ضررهایی به اقتصاد کشور می‌زند؟

□ از صدور کالاهای فاقد استاندارد، کشور از دو بعد اقتصادی و سیاسی ضرر و زیان می‌بیند. دوستان ایران در سراسر جهان از شنیدن صدور کالای فاقد استاندارد از سوی ایران به بازارهای جهانی نگران می‌شوند، زیرا ایران را تکیه‌گاه

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

خود می‌دانند. در مقابل دشمنان ایران از اینکه به اقتصاد کشور لطمه وارد می‌شود، خوشحال می‌گردند.

■ آیا کالاهایی با استاندارد تشویقی صادر می‌شوند؟

□ بلی، اما تجربه نشان می‌دهد که نتیجه خوبی از صدور کالاهایی با استاندارد تشویقی به‌دست نیامده است.

صدور کالاهایی با استاندارد تشویقی به کشورهای آسیای میانه حاکی از این امر است. به همین جهت طبق مصوبه اخیر شورای عالی استاندارد، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران موظف شده است کالاهای صادراتی به آسیای میانه را از نظر کیفی کنترل کند.

دهد.

■ مقررات استاندارد درباره کالاهای صادراتی چگونه

اعمال می‌شود؟

□ مؤسسه در ارتباط با استاندارد کردن کالاهای صادراتی با چند نوع کالا روبه‌رو می‌شود. گروه اول کالاهایی که برای مصرف داخلی و صادرات باید استاندارد اجباری داشته باشد. البته واردات این گروه کالاها نیز شامل مقررات استاندارد اجباری می‌شود، مانند اجاق گاز.

گروه دوم برخی کالاها که فقط صادرات آنها مشمول مقررات استاندارد اجباری است که معمولاً کالاهای کشاورزی

□ در ابتدا ضرورت دارد صادرکننده از قوانین و مقررات صادرات و نیز استاندارد کالاهای صادراتی، اطلاعات کاملی داشته باشد.

صادرکننده ابتدا کالای صادراتی را اظهار به صدور می‌نماید. سپس کارشناس بازرس مؤسسه در محل نگهداری کالا جهت بررسی استحکام بسته‌بندی، همگن بودن کالا، نشانه‌گذاری و... حاضر می‌شود و کنترل‌های لازم را به عمل می‌آورد و زمانی که اطمینان پیدا کرد ایراد ظاهری وجود ندارد، به نمونه‌برداری می‌پردازد. نمونه‌برداری نیز به‌طور اتفاقی می‌باشد. سپس نمونه‌ها در آزمایشگاه مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران آزمایش و بررسی می‌شوند. این آزمایش ظرف یک تا ۲۰ روز بنا به نوع کالا انجام می‌شود. برای مثال آزمایش خرما یک روز، پسته ۳ روز، زعفران ۵ روز، کمپوت و کنسرو ۲۰ روزه انجام می‌شود. هنگامی که از کیفیت کالای صادراتی اطمینان حاصل شد، گواهی صدور به صادرکننده ارائه می‌شود.

البته اگر کالایی از قبل مهر استاندارد داشته باشد، کارشناس بازرس مؤسسه در محل انبار، کالا را رؤیت و گزارش را تهیه می‌کند. صاحب کالا گزارش را به مؤسسه ارائه می‌دهد و در ۲۴ ساعت گواهی‌نامه صدور را دریافت می‌کند.

■ آیا تمام کالاهای صادراتی مشمول استاندارد اجباری می‌باشند یا کالاهایی مشمول استانداردهای تشویقی نیز اجازه صادرات دریافت می‌کنند؟

□ گروهی از کالاها مشمول مقررات استاندارد اجباری هستند مانند وسایل برقی، مواد غذایی، وسایل گازسوز، صنایع ساختمانی و... معمولاً آن گروه از کالاهای صادراتی که با سلامت، ایمنی و اقتصاد مصرف‌کننده سروکار دارد، باید استاندارد اجباری داشته باشد و صادرکننده نیز ناگزیر است مقررات استاندارد کالا را رعایت کند و تأییدیه استاندارد را از مؤسسه برای صدور کالا دریافت نماید.

○ کالاهای صادراتی که با سلامت، ایمنی و اقتصاد مصرف‌کننده سروکار دارد، باید استاندارد اجباری داشته باشد. صادرکننده ناچار است مقررات استاندارد کالا را رعایت و تأییدیه استاندارد آن را از مؤسسه استاندارد دریافت کند.

○ صادرکننده باید از مقررات صادرات و استاندارد کالاهای صادراتی اطلاع کامل داشته باشد. سپس کالای صادراتی خود را برای دریافت گواهی استاندارد به مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی معرفی کند تا کنترل‌های لازم بر روی محموله صادراتی صورت گیرد.

البته بی‌توجهی به استانداردها و یا صدور کالاهایی با استاندارد تشویقی، بیشتر در مرزها (بازارچه‌های مرزی) مشاهده می‌شود. مقرر شده است که این بازارچه‌ها تجهیز شوند و کالاهای صادراتی از آنها (مشمول استاندارد اجباری یا اختیاری) از نظر کیفیت کنترل شوند.

در حال حاضر صدور میوه‌هایی که شامل استاندارد اجباری نمی‌باشند، از استان‌های شمالی کشور، مشکلاتی را در آن سوی مرزها به وجود آورده است. زیرا میوه‌های فاقد کیفیت لازم به‌صورت فله با کامیون به بازارهای آسیای میانه ارسال می‌شوند. اما به‌زودی این کالاها مانند کالاهای دارای استاندارد اجباری، کنترل خواهند شد.

صدور میوه‌ها به دیگر کشورها که مشمول استاندارد اجباری است، نیز کنترل می‌شود و بر صادرات بقیه اقسام از سوی مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران نظارتی صورت نمی‌گیرد.

■ آرایه مهر استاندارد به یک کالای صادراتی، چگونه صورت می‌گیرد؟

□ اگر کالایی برای عرضه به بازار داخلی، مشمول استاندارد اجباری باشد، بالطبع صدور آن آسان خواهد بود، زیرا کارشناسان مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران با بازدید فیزیکی از کالا و نشانه‌گذاری آن، مجوز صادرات را ظرف ۲۴ ساعت صادر می‌کنند.

اما اگر کالای صادراتی، پروانه استاندارد نداشته باشد، باید در آزمایشگاه مؤسسه آزمایش شود که حداکثر ظرف بیست روز (بنا به نوع کالا) انجام می‌شود. مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران باید از نظر کیفیت و نشانه‌گذاری کالای موردقبول بازارهای جهانی، اطمینان حاصل کند تا اجازه صدور را صادر کند.

■ مراحل اخذ مهر استاندارد برای کالاهای صادراتی را

تشریح فرماید.

صدور پسته، استان‌های جنوبی کشور در صادرات خرما، استان خراسان در صدور میوه و انواع کمپوت و کنسرو و... از سوی دیگر صادرکنندگان مجرب و صاحب‌نام نیز در استان تهران مستقر هستند و به لحاظ سنتی و صنعتی از نظر کیفیت کالا، بخش عمده صادرات غیرنفتی از استان تهران انجام می‌شود.

در همین حال، کارشناسان فنی و امکانات نیز به‌طور شاخص در استان تهران قرار دارند. این عوامل سبب شده است که فرهنگ استاندارد کردن کالاهای صادراتی در استان تهران بالاتر و عمیق‌تر از سایر مناطق باشد.

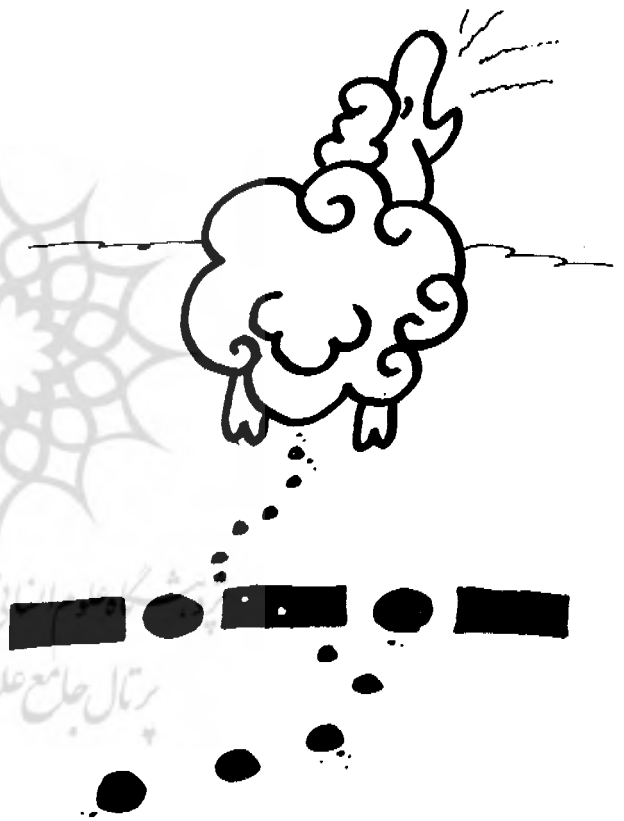
در ایران فقط ۱۱۰ کارخانه استاندارد بین‌المللی سری ایزو دارند که سهم استان تهران بیش از سایر استان‌ها می‌باشد. به همین ترتیب کارخانه‌ای که در تهران واقع است و استاندارد ایزو دارد، کالای با کیفیت بالاتری نسبت به کارخانه‌های دارنده ایزو در سایر استان‌ها تولید می‌کند و علت آن نیز نظارت دقیقی که بر تولیدات کارخانه صورت می‌گیرد، می‌باشد. اصولاً بهترین ناظران استاندارد نیز در تهران اقامت دارند و کارهای نظارتی را به‌طور دقیق انجام می‌دهند.

■ **به نظر جنابعالی کار تبلیغ برای استاندارد کردن کالاهای صادراتی چگونه باید انجام شود تا ثمربخش باشد؟**

□ رسانه‌های گروهی به‌ویژه صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران باید به صادرات کالاهای استاندارد شده بها دهند و روزانه حدود نیم ساعت میزگردی در این زمینه برپا کنند. ارزش‌گذاری بر صدور کالاهای دارای کیفیت استاندارد از سوی سیما و نیز درج مطالبی در این زمینه در جراید، بهترین شیوه برای تبلیغ استاندارد نمودن کالاهای صادراتی است.

در پاره‌ای موارد برای برخی کالاها، خریدار خارجی درخواست گواهی استاندارد می‌کند. مشاهده شده است که خریداران خارجی خواستار دریافت گواهی استاندارد برای کالا از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران شده‌اند.

○ **صادرکنندگان مجرب و صاحب‌نام در استان تهران مستقر هستند و به لحاظ سنتی و صنعتی از نظر کیفیت کالا، بخش عمده صادرات غیرنفتی از استان تهران انجام می‌شود.**

■ **آیا فرهنگ استاندارد کردن کالاهای صادراتی در میان صادرکنندگان در استان تهران جا افتاده است؟**

□ استان تهران، قلب جمهوری اسلامی ایران محسوب می‌شود و بالطبع در زمینه صادرات نیز حرف اول را می‌زند. حدود ۲۵ درصد صادرات غیرنفتی کشور از استان تهران انجام می‌شود و تنوع اقلام صادراتی این استان نیز بیش از سایر استان‌های کشور است. استان‌های دیگر بر مبنای توانمندی تولیدی عمل می‌کنند. مثلاً استان کرمان در زمینه

○ **استاندارد کردن کالاهای صادراتی کاری تشویقی نیست، بلکه فرهنگی است. صادرکننده باید «صادرات» را باور کند و آن را هدف بلندمدت بداند. در این صورت «کیفیت» در رأس امور قرار می‌گیرد.**

■ **برای تشویق استاندارد کردن کالاهای صادراتی، چه پیشنهادهایی دارید؟**

□ استاندارد کردن کالای صادراتی، کار تشویقی نیست، بلکه کاری فرهنگی است. صادرکننده ابتدا باید امر «صادرات»

چاپ شده و در حال اجراست.

سری ایزو ۹۰۰۰، به نوع فعالیت سازمان نیز بستگی دارد. ایزو ۹۰۰۰ شامل یک سری اطلاعات عمومی است که سازمان‌ها باید رعایت کنند. ایزو ۹۰۰۱ به واحدهایی که از طراحی، آغاز فعالیت می‌کنند و به محصول نهایی می‌رسند، برمی‌گردد. این گونه واحدها، خدمات پس از فروش نیز دارند.

ایزو ۹۰۰۲ مربوط به واحدهایی می‌باشد که از بخش تولید آغاز فعالیت می‌کنند و پس از عرضه کالا به جامعه نیز خدمات بعد از فروش دارند. این‌گونه واحدها مشابه‌سازی می‌کنند و طراحی تولید آنها با دیگران است.

ایزو ۹۰۰۳ مربوط به سازمان‌های خدماتی است و در این سازمان‌ها بحث تولید و طراحی مطرح نمی‌باشد، مانند هتل‌ها، سردخانه‌ها و....

■ اگر سازمانی استاندارد ایزو داشته باشد، آیا لزوماً محصول یا خدمت ارائه شده از سوی این شرکت، مقررات استاندارد ملی را دارا می‌باشد؟

□ خیر. اگر واحد تولیدی بتواند استاندارد ایزو ۹۰۰۰ بگیرد، نمی‌تواند ادعا کند که حتماً محصول یا خدمت او، با کیفیت مطلوب و مطابق با استاندارد ملی ایران است.

واحدهایی که استاندارد ایزو ۹۰۰۰ دارند، موظف می‌باشند کالایی را با کیفیت تعریف شده (در این استاندارد) تولید کنند، اما دلیل آن نیست که این تولید مطابق با استاندارد ملی باشد. استاندارد ملی و ایزو ۹۰۰۰ دو مقوله جدا هستند.

البته واحدهایی که محصولشان شامل استانداردهای اجباری می‌باشند، اگر بخواهند استاندارد ایزو بگیرند، اول باید استاندارد ملی کالایشان را دریافت کنند و سپس برای دریافت استاندارد ایزو اقدام نمایند. به عبارت دیگر این تولیدکننده ابتدا باید ثابت کند که محصولش استاندارد ملی را دارد و سپس استاندارد ایزو ۹۰۰۰ بگیرد.

■ چه کالاهایی مشمول استاندارد ملی می‌باشند و برای چه کالاهایی هنوز مقررات استاندارد ملی تدوین نشده است؟

□ کالاهایی که به‌طور روزمره مصرف می‌شود، به‌طور قطع استاندارد ملی را دارند، مانند فرش ماشینی، یخچال و...، اما برای کالاهایی مانند لوستر، مبل و...، استاندارد ملی تعریف نشده است.

■ آیا برای خودرو، استاندارد ملی وجود دارد؟

□ هنوز برای خودرو استاندارد ملی وجود ندارد. اما برای برخی از قطعات آن که با سلامت، ایمنی و اقتصاد مردم

را باور کند و آن را هدف بلندمدت قلمداد نماید. او باید بداند که کالای فاقد کیفیت، جایگاهی در بازار جهانی ندارد و حتی اگر در کوتاه‌مدت صادر شود، در بلندمدت روبه زوال می‌رود. نمونه این امر فعالیت صادراتی کشورهای جنوب شرقی آسیا می‌باشد. تایوان، مالزی، اندونزی، کره جنوبی و... به‌طور ناگهانی در صادرات خودی نشان دادند، اما اکنون بحران اقتصادی عمیقی گریبان‌گیرشان شده است، زیرا آنها به تسخیر بازارها با سلاح ارزان‌فروشی فکر کردند و به کیفیت کالاها توجه نداشتند. در مقابل کالاهای آلمانی که ویژگی‌های کیفیتی خود را همچنان در بازارهای جهانی حفظ کرده‌اند، مشکلی ندارند.

صادرات باید هدف بلندمدت تلقی شود، نه هدفی مقطعی یا میان‌مدت. در این راستا باید کیفیت در رأس امور قرار گیرد. بهترین تشویق برای یک صادرکننده، عرضه کالای باکیفیت است. بنابراین در این برهه، صادرکنندگان نباید به سود فکر کنند، تا بتوانند جای پای در بازارهای جهانی پیدا کنند. در حال حاضر سود را باید فدای کیفیت کرد.

بخشی از کاهش صادرات غیرنفتی ایران نیز ناشی از فاقد کیفیت بودن کالاهای صادراتی است. باید پذیرفت که صادرات یک اصل است و کیفیت کالای صادراتی باید مورد قبول بازارهای جهانی باشد.

○ اگر واحد تولیدی استاندارد سری ایزو ۹۰۰۰ دریافت کرده باشد، نمی‌تواند ادعا کند محصول تولیدی آن با کیفیت مطلوب و مطابق با استانداردهای ملی ایران است.

■ تفاوت میان استانداردهای بین‌المللی سری ایزو چیست؟

□ استانداردهای بین‌المللی سری ایزو ۹۰۰۰ و ایزو ۱۴۰۰۰ دو مقوله جدا هستند. ایزو ۹۰۰۰ سیستم‌های مدیریت کیفیت را دربرمی‌گیرد و مدیریت یک سازمان یا واحد تولیدی از پایین‌ترین تا بالاترین مرحله را بررسی می‌کند. در حالی که ایزو ۱۴۰۰۰ مدیریت محیط زیست است و ارتباط میان واحد تولیدی و ضوابط حفاظت محیط زیست را شامل می‌شود. برای ایزو ۱۴۰۰۰ تاکنون استانداردهای ملی ایران مدون نشده، اما برای استانداردهای سری ایزو ۹۰۰۰، استاندارد ملی تدوین و

سروکار دارد، مانند لنت ترمز، روغن، شیشه، لاستیک و... استاندارد وجود دارد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به طور جدی کار تدوین استاندارد ملی برای قطعات خودرو را دنبال می‌کند.

■ بنابراین می‌توان گفت خودروی صادراتی مطابق با استانداردهای بین‌المللی نیز در ایران وجود ندارد؟

□ بلی، این گونه خودرو در ایران تولید نمی‌شود. در زمینه استاندارد کردن خودرو در ایران فعالیت کمی انجام شده است. با وجود آنکه خودروسازی در کشور قدمت دارد، با این حال استاندارد کردن خودرو نیاز به کار و زمان دارد.

استاندارد کردن خودرو شاید حدود ۲ سال وقت نیاز داشته باشد. البته کارخانه‌های خودروسازی، وزارت صنایع و مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران در حال تدوین استاندارد قطعات خودرو می‌باشند و انتظار می‌رود این استانداردها تدوین شود و خودروی ملی با استاندارد مشخص تولید و به بازارهای جهانی عرضه شود.

○ در اثر ناآگاهی برخی صادرکنندگان از ضوابط استاندارد، گاهی مشکلاتی برای کارشناسان مؤسسه پیش می‌آید. برای رفع این مشکل، صادرکنندگان باید بروشورهای مؤسسه را مطالعه کنند و فعالیت خود را با ضوابط آن تطبیق دهند.

■ مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران در ارتباط با استاندارد کردن کالاهای صادراتی، با چه مشکلاتی روبه‌رو

می‌شود؟

□ عمده‌ترین مشکل مربوط به کمبود فضای مؤسسه است. برای کالاهای صادراتی باید آزمایشگاه‌های مجهز احداث شود و محل استقرار کارشناسان با نوع فعالیت آنها متناسب باشد. البته قرار است در سال آینده مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران در یک ساختمان مجهز مستقر گردد و مشکل محل کار و آزمایشگاه‌ها برطرف شود. عمده کارهای آزمایشگاهی در محل مؤسسه استاندارد انجام می‌شود.

■ آیا برای استاندارد کردن کالاهای صادراتی در استان تهران با صادرکنندگان نیز مشکل دارید؟

□ با صادرکنندگان مشکل اساسی در میان نیست. البته ناآگاهی برخی صادرکنندگان به ضوابط مؤسسه، گاهی مشکلاتی ایجاد می‌کند. برای رفع این مشکل لازم است این گروه از صادرکنندگان، بروشورهای مؤسسه را مطالعه کنند تا با ضوابط آن آشنا شوند.

از آنجا که اکثر واحدهای صادرکننده کالا در استان تهران، قدیمی و مجرب می‌باشند و ضوابط مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی را قبول دارند و به‌دقت انجام می‌دهند، معمولاً یک‌روزه کالاهایشان صادر می‌شود.

■ آیا بنا به درخواست مشتریان خارجی نیز استاندارد کالاهای صادراتی در مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران، انجام می‌شود؟

□ در رابطه با کالاهای مشمول استاندارد اجباری، مؤسسه موظف است استاندارد اجباری کالا را کنترل کند. یک اصل کلی نیز وجود دارد که مؤسسه می‌گوید کالاهایی که از کشور صادر می‌شوند، باید مطابق با استاندارد ملی باشند.

آزمایشگاه‌های آن گسترش یابد. آزمایشگاه‌های گمرکات کشور نیز برای کالاهای صادراتی از سال ۱۳۷۳ به مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران واگذار شده است.

■ آیا آزمایشگاه‌های جدیدی برای بررسی کیفیت کالاهای صادراتی ایجاد می‌شود؟

□ از برنامه‌های اصلی مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، گسترش آزمایشگاه‌های مؤسسه به‌ویژه در استان تهران می‌باشد.

قرار است سال آینده مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران در یک ساختمان ۳۰۰۰ مترمربعی با آزمایشگاه‌های مجهز استقرار یابد.

هزینه تجهیز آزمایشگاه دست‌کم هر متر مربع حدود ۲۰۰ هزار تومان و هزینه ساختمان آن هر متر مربع ۱۰۰ هزار تومان است و هزینه زیادی دارد.

■ آیا مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران با کانون‌های دانشگاهی ارتباط دارد؟

□ مؤسسه از بسیاری از دانشگاه‌های کشور، خدمات مختلف دریافت می‌کند تا وظایف خود را بهتر انجام دهد. از آن گذشته مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران، تعدادی آزمایشگاه همکار دارد که بخشی از فعالیت استاندارد کردن کالاهای مختلف از جمله کالاهای صادراتی به آنها ارجاع می‌شود.

■ به صادرکنندگان کالا در رابطه با استاندارد کردن کالاهای صادراتی چه توصیه‌ای می‌کنید؟

□ اول آنکه از ضوابط و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و نیز دیگر سازمان‌ها و نهادهای درگیر در صدور کالا آگاهی یابند.

دوم آنکه در زمینه صدور کالا با کارشناسان مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران همفکری و همکاری نمایند. رایج اطلاعات لازم درباره کالاهای صادراتی از سوی صادرکنندگان به کارشناسان مؤسسه، سبب می‌شود که اطلاعات قبلی کارشناسان نیز کامل شود و بررسی کارشناسی استاندارد کالاهای صادراتی آسان‌تر انجام پذیرد.

با این وجود اگر مشتری خارجی کالایی را با کیفیت خاص درخواست کند، مثلاً زعفران را به صورت «سرگل» یا «دسته» بخواهد، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران پس از بررسی کیفیت آن، مجوز صادرات را صادر می‌کند. در حالی که در ایران زعفران به‌صورت رشته، مجوز استاندارد دارد. به‌طور اصولی، طرف خارجی فقط می‌تواند ویژگی خاصی از کالایی را (استاندارد) بخواهد که به بازار کالای ایران لطمه نزند.

■ آیا فعالیت مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران با استقبال واحدهای تولیدی روبه‌رو شده است؟

□ از آنجا که برخی از کالاها مشمول استاندارد اجباری می‌باشند، برای تولیدکنندگان آنها، بحث استقبال معنا ندارد و فقط مراجعه مؤسسه به این واحدها مطرح است.

■ وضعیت نیروی انسانی شاغل در مؤسسه به‌ویژه در بخش کارشناسی از نظر تجربه کار و کارایی چگونه است؟

□ کارشناسان مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران، نسبت به سایر استان‌ها از تجربه بالاتری برخوردار هستند. به‌خصوص آنکه در آزمایشگاه‌های گمرکات اجرایی استان تهران، کارشناسان خبره‌ای مستقر هستند که بیش از ۲۰ سال سابقه کار دارند و معمولاً از میان تحصیل‌کرده‌های خارج از کشور به‌ویژه آلمان، انگلستان و آمریکا انتخاب شده‌اند.

کارشناسان بازرسی در بخش داخلی نیز از کارشناسان آزموده کنترل و بازرسی می‌باشند. به همین جهت تاکنون مشکل خاصی در این زمینه وجود نداشته است.

○ صادرکنندگان باید با ضوابط و مقررات مؤسسه استاندارد و نهادهای درگیر و صادرات کالا آشنا باشند و با کارشناسان مؤسسه استاندارد هماهنگی و همکاری نمایند تا بررسی کارشناسی استاندارد کالاهای صادراتی آسان‌تر و سریع‌تر انجام شود.

■ همکاری میان مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران با گمرکات کشور چگونه است؟

□ این دو ارگان، روابط بسیار نزدیک و تنگاتنگ دارند. مؤسسه در گمرکات استان تهران آزمایشگاه دارد و قرار است